

Raadsvoorstel

Opsteller

Driel, Martijn van

Vergadering van

24 september 2024

Kenmerk

Z/24/073815 / D/24/157152

Portefeuillehouder

Jelmer Vierstra

Portefeuille

Financiën

Onderwerp

Programmabegroting Woerden 2025-2028

Samenvatting

De Programmabegroting 2025 inclusief de Meerjarenraming 2026-2028 voor de gemeente Woerden is opgesteld. Deze begroting bouwt voort op de Kadernota 2025. In de begroting staan de geraamde baten en lasten voor de jaren 2025-2028 en de afgesproken resultaten tussen raad en college. In deze Begroting laat het jaar 2025 een sluitend saldo zien. Voor de jaren 2026 en verder is het begrotingssaldo niet sluitend, zoals ook al in de kadernota aangekondigd. Dit is in lijn met het advies van de VNG om de onbalans tussen door het Rijk verstrekte middelen en de gemeentelijke taken duidelijk te laten zien.

De raad wordt voorgesteld de Begroting 2025 vast te stellen.

Gevraagd besluit

1. De Programmabegroting 2025, inclusief de mutaties in de reserves, vast te stellen;
2. De investeringsbudgetten uit de jaarschijf 2025 van de investeringsplanning vast te stellen;
3. De meerjarenraming 2026-2028 te aanvaarden als leidraad voor het te voeren beleid in de jaren 2026, 2027 en 2028.

Inleiding

Wij bieden u de Programmabegroting 2025-2028 aan.

In deze Begroting laat het jaar 2025 een sluitend saldo zien. Voor de jaren 2026 en verder is het begrotingssaldo niet sluitend, maar hier is Woerden niet uniek in. Sterker nog: de VNG heeft juist geadviseerd om de tekorten die in 2026 en verder ontstaan - door de veel lagere rijksbijdrage – zichtbaar te maken in de begroting.

Met het vaststellen van de Programmabegroting wordt het college voor het begrotingsjaar 2025 geautoriseerd voor de lasten en baten uit de Programmabegroting en het doen van investeringen voor het begrotingsjaar 2025.

Participatieproces

Bij het opstellen van de Programmabegroting 2025-2028 is uitgegaan van de door de raad vastgelegde uitgangspunten. Er is geen sprake van participatie met inwoners over dit onderwerp.

Wat willen we bereiken

De doelen die in 2025 worden gerealiseerd hebben hun effect op de inwoners en bedrijven van Woerden. De Programmabegroting moet leiden tot een duurzame en gezonde financiële positie.

Wat gaan we daarvoor doen

De inspanningen die leiden tot de resultaten zijn opgenomen in de verschillende programma's.

Argumenten

1. De Programmabegroting 2025, inclusief de mutaties in de reserves, vast te stellen;

De begroting moet worden vastgesteld om het college te autoriseren tot het doen van uitgaven zodat de beoogde resultaten kunnen worden gerealiseerd en de effecten kunnen worden behaald.

De Programmabegroting 2025 is een nadere uitwerking van hetgeen in de Kadernota reeds is vastgesteld. Naast de beleidskeuzes die in de Kadernota gemaakt zijn, zijn de effecten van de Meicirculaire 2024 opgenomen en zijn de financieel technische doorrekeningen gemaakt. Dit betreft onder meer de indexaties zoals opgenomen in de Kadernota, aanpassingen in de rentelasten en rentebaten en de bijstelling van de kapitaallasten op basis van het vooruitschuiven van investeringen om de investeringsboeggolf te verkleinen.

2. De investeringsbudgetten uit de jaarschijf 2025 van de investeringsplanning vast te stellen

De investeringsplanning moet worden vastgesteld om de investeringen in het jaar 2025 te kunnen uitvoeren. De investeringsplanning is opgenomen in Hoofdstuk 7 van de Financiële Begroting. Het totaal bedrag aan investeringen bedraagt € 26,4 miljoen. De verwachting is dat 50% van dit bedrag (€ 13,2 miljoen) ook in 2025 uitgegeven wordt en 50% in 2026 uitgegeven wordt.

In de Kadernota is een investeringsplafond afgesproken van € 23 miljoen. Conform de Kadernota ligt het investeringsniveau voor 2024 hier nog iets boven, maar is wel duidelijk een dalende lijn zichtbaar in het investeringsniveau richting de € 23 miljoen.

In deze investeringen zijn de kosten geïndexeerd ten opzichte van de meerjareninvesteringsplanning in de Begroting 2024. Zoals aangegeven in de investeringsplanning, is een aantal investeringsvoorstellen al wel financieel opgenomen, maar wordt er eerst een afzonderlijk voorstel naar de raad gebracht alvorens deze investering daadwerkelijk gedaan kan worden.

Vanuit de investeringskredieten die in 2024 en eerder zijn verstrekt, verwachten wij nog circa € 28 miljoen door te schuiven naar 2025 en circa € 7 miljoen schuift door naar 2026. De begrote uitgaven aan investeringen in 2025 komen daarmee nu naar verwachting op circa € 41 miljoen.

3. De Meerjarenraming 2026-2028 te aanvaarden als leidraad voor het te voeren beleid in de jaren 2026, 2027 en 2028.

De Meerjarenraming 2026-2028 is de leidraad voor de opvolgende jaren. Formeel neemt u als raad nog geen besluit over deze jaren: dit volgt bij de begroting van het betreffende jaar. de meerjarenraming is dus alleen om het langjarige beeld te schetsen.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

1. De risico's zijn beschreven in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. De uitvoering van de maatregelen wordt gemonitord en hierover wordt via de reguliere P&C-cyclus over gerapporteerd.

2. De begroting laat in de jaren 2026 en verder een groot negatief saldo zien, doordat de bijdragen van het Rijk dan veel lager zijn dan in 2025. De VNG heeft gemeenten ook geadviseerd om dit negatieve saldo zichtbaar te maken in de begroting. De verwachting is op dit moment niet dat het Rijk nog komt met aanvullende middelen. Er ligt dan ook nog een grote financiële bezuinigingsopgave vanaf 2026. Overigens niet alleen voor Woerden, maar ook voor veel andere

gemeenten in Nederland. In het vierde kwartaal 2024 ontvangt u hiervoor een procesvoorstel hoe het college toe wil gaan werken naar een sluitende begroting voor 2026.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

De begroting laat samengevat het volgende beeld zien:

Bedragen (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Baten	191.636	183.907	181.379	180.647
Lasten	191.726	188.327	185.570	185.886
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-90	-4.419	-4.192	-5.239
Stortingen	788	833	991	1.168
Onttrekkingen	670	2.670	2.670	2.670
Mutaties reserves	118	-1.837	-1.679	-1.502
Gerealiseerd resultaat	28	-6.256	-5.870	-6.741

+ = voordelig, - = nadelig

Voor de beoordeling van de begroting en de financiële gezondheid kijkt de Provincie Utrecht als toezichthouder naar het structurele begrotingssaldo, dus zonder incidentele baten en lasten. In onderstaande tabel is vermeld wat het structurele saldo is. Het structurele begrotingssaldo van de gemeente Woerden is in 2025 positief (€ 1,2 miljoen). In 2026 (€ 3,7 miljoen negatief), 2027 (€ 3,5 miljoen negatief) en 2028 (€ 4,6 miljoen negatief) is de begroting dus ook volgens de systematiek van de provincie niet sluitend. Vanuit het provinciaal toezicht is het in ieder geval van belang dat het eerste jaar (2024) sluitend is.

Bedragen (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Saldo baten en lasten	-90	-4.419	-4.192	-5.239
saldo mutaties reserves	118	-1.837	-1.679	-1.502
Begrotingssaldo (+ = voordelig, - = nadelig)	28	-6.256	-5.870	-6.741
Af:				
Incidentele baten	-12.703	-11.417	-7.214	-5.893
Incidentele onttrekkingen reserves	-39	-159	-317	-492
Bij:				
Incidentele lasten	13.203	11.417	7.214	5.893
Incidentele toevoegingen reserves	670	2.670	2.670	2.670
Structureel saldo begroting (+ = voordelig, - = nadelig)	1.160	-3.746	-3.517	-4.564

Schuldquote

Voor 2025 en 2026 is de verwachting dat de schuldquote iets lager uitkomt dan waar we in de Kadernota 2025 vanuit waren gegaan. Voor 2026 en verder komt de schuldquote iets hoger uit. Dit wordt verklaard doordat de totale baten vanaf 2026 dalen ten opzichte van 2025, met name doordat de Algemene Uitkering in 2026 ruim € 6 miljoen daalt ten opzichte van 2025. Door maatregelen die in 2025 verder uitgewerkt zullen worden verwachten wij dat de schuldquote in de begroting 2026 weer iets lager uitkomt.

Bedragen (x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Schuldquote Begroting 2023	161%	165%	181%	181%	
Schuldquote Begroting 2024	138%	150%	170%	180%	
Schuldquote Begroting 2024, inclusief investeringsplafond	120%	128%	143%	154%	
Schuldquote Kadernota 2025	108%	119%	124%	128%	130%
Schuldquote Begroting 2025	103%	116%	129%	132%	132%

Communicatie

Persbericht en op de gemeentepagina in de krant. Er heeft inmiddels ook actieve communicatie plaatsgevonden naar de belangrijkste stakeholders.

De Begroting wordt online gepubliceerd via woerden.begrotingonline.nl

Vervolgproces

Na het vaststellen van de Begroting 2025-2028 vindt monitoring op de doelstellingen en de financiële voortgang plaats via de reguliere Planning & Controlcyclus.

Bevoegdheid raad

Artikel 189 van de Gemeentewet.

Bijlagen

- 1) Raadsbesluit D/24/157161
- 2) Programmabegroting 2025-2028 D/24/157872

De programmabegroting wordt online gepubliceerd via woerden.begrotingonline.nl